

WORDT
HET TIJD
VOOR EEN

bewind- voerder?

Als iemand zelf niet in staat is zijn geldzaken te regelen, kan het handig zijn om een bewindvoerder in te schakelen. Die doet alle administratieve rompslomp en beheert het geld. Dat is iets anders dan onder curatele staan, in de schuldsanering zitten of een levenstestament hebben. We leggen het haarfijn uit.

Welke mensen komen bij een bewindvoerder terecht?

Allerlei mensen, jong en oud. Ze komen bij een bewindvoerder terecht via schuldhulpverlening van de gemeente of via de rechtbank. Maar ook vaak via familieleden. 'We worden soms gebeld door ouders die zeggen: onze dochter woont op zichzelf. Dat kan ze, maar ze heeft een verstandelijke beperking en neemt impulsief financiële beslissingen', zegt bewindvoerder Anke Feenstra van Unyk Financieel Beheer. 'We vinden het een veilig idee als zij een bewindvoerder heeft.'

Een bewindvoerder in deze situaties heet een beschermingsbewindvoerder. Een van de ouders zou in zo'n geval ook bewindvoerder kunnen zijn, maar veel mensen kiezen voor een professionele bewindvoerder. 'Als een van de ouders bewindvoerder is, ontstaat soms ruzie. Het kind wil bijvoorbeeld meer geld voor kleding of boodschappen dan financieel mogelijk is. De ouders moeten dan steeds opnieuw uitleggen dat dit niet kan. Op een gegeven moment eindigt elk bezoekje in ruzie over geld.'

Met een externe bewindvoerder voorkom je dat. Dan hoeft je het samen niet meer over geld te hebben. Ook ouderen die hun geldzaken niet meer zelf kunnen regelen, kunnen belang hebben bij een neutrale bewindvoerder. 'Vaak vragen de kinderen dat aan', zegt Feenstra. 'Meestal als er al wrevel is over geldzaken.' Dan verdenken de broers en zussen hun oudste zus er bijvoorbeeld van dat zij niet alleen moeders boodschappen met moeders pinpas

betaalt, maar ook de boodschappen voor haar eigen gezin. Verder komt het voor dat mensen zelf bij Feenstra aankloppen omdat ze een bewindvoerder willen. 'Ze zijn het financiële overzicht volledig kwijt, zijn gestrest en snappen niets van digitalisering.'

Soms denkt de familie dat de dochter ook haar eigen boodschappen met moeders pinpas betaalt

Wat doet een beschermingsbewindvoerder?

Een bewindvoerder regelt al je financiële zaken. Dat is ingrijpend. Je hebt dan zelf geen zeggenschap meer over je geld. Je post gaat rechtstreeks naar het kantoor van de bewindvoerder.

Die zorgt ervoor dat alle rekeningen worden betaald, en maakt afspraken over betalingen in termijnen als je schulden hebt. Ook zorgt de bewindvoerder ervoor dat je inkomen op peil blijft. Hij vraagt toeslagen voor je aan en checkt of je recht hebt op andere tegemoetkomingen, bijvoorbeeld van de gemeente. 'Wij doen alle administratieve rompslomp', zegt Feenstra. 'Wij beheren het geld. De vaste lasten en de inkomsten lopen via een beheerrekening. Zelf krijg je een leefrekening. Dat is de bankrekening waar wekelijks of maandelijks geld op wordt gezet waarover je zelf mag beschikken.' In principe kun je zelf geen telefoonabonnement afsluiten of iets op afbetaling kopen als je onder >

ANKE FEENSTRA
werkt bij Unyk Financieel Beheer als bewindvoerder.

WAT KOST BEWINDVOERING?

Bewindvoering voor een eenpersoonshuishouden kost zo'n € 133 per maand en voor een meerpersoonshuishouden ongeveer € 160 per maand. Als er schulden zijn, is het tarief hoger. Dan betaalt een eenpersoonshuishouden zo'n € 172 per maand en een meerpersoonshuishouden rond de € 206. Als je een inkomen rond bijstandsniveau hebt, vergoedt de gemeente de kosten.

WAT IS EEN LEVENSTESTAMENT?

Veel mensen leggen van tevoren al vast wie hun zaken mag behartigen als ze dat zelf niet meer kunnen. Dat doen ze in een levens testament. In een 'gewoon' testament leg je vast wat er met je bezittingen moet gebeuren als je overleden bent. In een levenstestament leg je vast wie er namens jou mag handelen en beslissen als je daar zelf door ziekte niet meer toe in staat bent. Zo'n persoon krijgt een volmacht. Je kunt ook twee personen benoemen. Dan laat je bijvoorbeeld je ene kind de medische beslissingen nemen en je andere kind de financiële beslissingen. Dan is er geen bewindvoerder meer nodig als je wilsonbekwaam zou worden. Een levenstestament moet je laten opstellen bij de notaris. Dat kost zo'n € 300 tot € 400.

bewind bent gesteld. Al gebeurt dat in de praktijk wel, omdat er geen toezicht op is.

De rechter wil weten wat iemand ervan vindt dat hij onder bewind wordt gesteld

Er is een Centraal curatele- en bewindregister. Daarin staan de namen van mensen die onder curatele staan (dat is echt iets anders, dan ben je handelingsonbekwaam en mag je bijna nergens meer over beslissen) en van mensen in een schuldsanerings-traject van de Wsnp (Wet schuldsanering natuurlijke personen). Mensen met een beschermingsbewindvoerder staan meestal niet in het register. Dat gebeurt alleen als de rechter heeft besloten dat dit noodzakelijk is.

Mag je zelf je beschermingsbewindvoerder kiezen?

Dat kan. Vaak kiezen mensen zelf een professionele bewindvoerder om het bewind te voeren over een familielid met een verstandelijke beperking of met dementie. Het komt ook vaak voor dat familieleden zelf als bewindvoerder optreden. In de praktijk zijn dit meestal partners of kinderen. Familieleden moeten het bewind aanvragen bij de kantonrechter. Dat kan zonder advocaat. Het maakt daarbij niet uit of de familieleden zelf tot bewindvoerder willen worden

benoemd of de voorkeur geven aan een professionele bewindvoerder. Je kunt de rechter ook vragen om twee bewindvoerders die de taken verdelen, bijvoorbeeld de partner en een van de kinderen. De rechter nodigt de familieleden uit op een zitting. Als er geen familie is, kan ook een zorginstelling bewind aanvragen. De rechter praat ook met degene wiens vermogen onder bewind wordt gesteld. Wat vindt hij of zij er zelf van? Begrijpt hij of zij wat er gebeurt en waarom de familie bewindvoering nodig vindt? Vervolgens bepaalt de rechter of er inderdaad een bewindvoerder wordt benoemd en wie dat is.

Ben je het als familie oneens?

Het gebeurt vaak genoeg dat broers en zussen het niet met elkaar eens zijn over de manier waarop de geldzaken van hun ouders worden geregeld. De ouders zijn niet meer helemaal scherp, een van de kinderen regelt hun financiën en de andere kinderen vinden dat dit niet goed gaat. Er over praten en er samen proberen uit te komen is verreweg de beste oplossing. Maar als dat niet lukt en de ouders zijn niet in staat hun zaken zelf te regelen, kun je overwegen bewind aan te vragen. De rechter oordeelt hierover. Die zal naar alle kinderen luisteren en de knoop doorhakken. Voor de familieverhoudingen is het natuurlijk niet fijn als het zover komt.

Wie controleert de beschermingsbewindvoerder?

Iedereen die meerderjarig is, kan bewindvoerder worden. Wel kijkt de rechter of je daarvoor geschikt bent.

De bewindvoerder moet elk jaar een overzicht van alle inkomsten, uitgaven en handelingen aan de rechter laten zien. Voor professionele bewindvoerders geldt dat ze aan opleidings- en kwaliteitseisen moeten voldoen en dat hun bedrijfsvoering op orde is. Zij moeten jaarlijks opleidingen volgen en ook elk jaar aan de rechter verslag uitbrengen van de financiën van hun klanten.

Ontevreden over de beschermingsbewindvoerder?

Als je ontevreden bent over je bewindvoerder, kun je dit het beste proberen te bespreken met de bewindvoerder zelf. 'Als mensen niet tevreden zijn, heeft dat meestal te maken met het geld dat ze wekelijks of maandelijks mogen besteden', zegt Feenstra. 'Dan willen ze bijvoorbeeld € 50 extra. Maar als dat financieel niet haalbaar is, kan een bewindvoerder dat niet toestaan.' Als een gesprek niet werkt, kun je een klachtenbrief schrijven aan de bewindvoerder. Als dat ook niet helpt, kun je de klacht voorleggen aan de rechter. Je krijgt dan de kans om de kwestie uit te leggen. De rechter beslist wat er moet gebeuren. +

Nuttige websites

- + Op rechtspraak.nl lees je wat bewind precies inhoudt en hoe je het kunt aanvragen.
- + NBBI is de brancheorganisatie voor professionele bewindvoerders. Op nbbi.eu vind je een overzicht van bewindvoerders ingedeeld per provincie.
- + Op juridischloket.nl staan voorbeeldbrieven voor klachten over bewindvoerders.

'MIJN OUDERS REGELDEN ALTIJD DE BELASTINGVRIJE SCHENKING VOOR DE KLEINKINDEREN, NU DOE IK DAT'

Marja (53) is bewindvoerder van haar vader. 'Mijn moeder is tien jaar geleden overleden. Mijn vader redde zich prima in zijn eentje, maar de laatste jaren merkten we dat hij wat verward was. Hij bleek dementie te hebben. Hij woont nog zelfstandig en mijn zussen houden een oogje in het zeil. Zij wonen in de buurt, brengen eten en bezoeken hem elke dag. Ik woon 70 kilometer verderop. Ik heb toen aangeboden om bewindvoerder te worden, want ik wilde ook mijn steentje bijdragen. Ik ben officieel door de rechter benoemd. Ik vraag mijn vaders zorgtoeslag aan, zorg ervoor dat de rekeningen worden betaald en ik doe belastingaangifte voor hem. Ook zorg ik er elk jaar voor dat de kleinkinderen een belastingvrije schenking krijgen. Dat deden mijn ouders vroeger zelf en nu regel ik dat. Ik moet elk jaar een financieel overzicht aan de rechtbank laten zien en ik houd mijn zussen goed op de hoogte. Zij zeggen: joh, laat zitten, we geloven het wel. Maar ik vind het belangrijk dat ze precies weten waar elke cent blijft.'

SCHULDSANERING? DAN KRIJG JE EEN WSNP-BEWINDVOERDER

Als je grote schulden hebt en je komt daar zelf niet meer uit, kun je via de gemeente soms in aanmerking komen voor schuldsanering op basis van de Wet schuldsanering natuurlijke personen (Wsnp). Dan krijg je een Wsnp-bewindvoerder. De rechter kan schuldeisers dan verplichten om mee te werken aan de schuldsanering. De Wsnp-bewindvoerder ziet erop toe dat de aflossingsafspraken worden uitgevoerd. Elk halfjaar informeert hij je over de voortgang. Zelf krijg je een beperkt maandbedrag om van te leven. Na verloop van tijd ben je schuldenvrij. Voor 1 juli 2023 duurde zo'n traject meestal drie jaar. Wsnp-trajecten die na 1 juli 2023 zijn ingegaan, duren achttien maanden. 'De Wsnp-bewindvoerder is een andere bewindvoerder dan de beschermingsbewindvoerder', zegt Feenstra. Kort door de bocht: de Wsnp-bewindvoerder zorgt ervoor dat de schuldeisers hun geld krijgen, terwijl de beschermingsbewindvoerder naar jouw belang kijkt. 'We werken wel samen met Wsnp-bewindvoerders', aldus Feenstra. 'Soms hebben mensen met schulden twee bewindvoerders. De Wsnp-bewindvoerder kijkt naar de schulden die in het verleden zijn ontstaan, tot het moment waarop de Wsnp inging. Wij kijken naar wat er nu gebeurt en helpen de cliënt daarbij.' Een Wsnp-bewindvoerder kun je niet zelf kiezen: de rechter wijst hem of haar toe. Op bureauwsnp.nl lees je alles over de Wsnp en de procedure, en ook wat je kunt doen als je niet tevreden bent. Dit is een ander traject dan bij klachten over de beschermingsbewindvoerder.